

Toimintakertomus 2025

Hyvinvointipalvelut

Kirjasto ja yleinen kulttuuri

1. Johdanto ja yleiskatsaus menneeseen vuoteen

Iin kirjaston vuoden 2025 tavoite oli lukutaitotyön kehittäminen sekä erityisesti nuorten kirjastopalvelujen, kirjaston asiakasviestinnän ja asiakasosallisuuden kehittäminen kuntastategian painopisteiden mukaisesti. Lisäksi kirjaston tulevaa muuttoa väistötiloihin valmisteltiin.

Kunnan lukutaitotyön ohjaamiseen perustettiin lukutaitotiimi, jonka työtä kirjasto koordinoi. Lukutaitotiimin tehtävänä on yhtenäistää ja ylläpitää koko kunnassa tehtävää lukutaitotyötä sekä tuottaa kunnan yhteinen lukutaitostrategia tähän konkreettiseksi työkaluksi.

Nuorille järjestettiin uusi tiede- ja taidetyöpajatapahtuma alkusyksystä yhteistyössä lukion kanssa. Nuoret saivat toivoa ja valita työpajojen sisältöä ennakkoon järjestyn kyselyn kautta – tämä huomioitiin pajojen sisällössä. Nuorisopalvelujen kanssa järjestettiin yhdessä peliviikon lautapelitapahtuma nuokkarilla.

Kirjaston viestintää tehostettiin järjestämällä lukuhaaste yhteistyössä Rantapohjan kanssa sekä lisäämällä someviestintää. Asiakasosallisuus oli läpileikkaava teema koko toiminnassa. Asiakkaiden vaikuttamismahdollisuuksia kirjaston palvelujen kehittämiseen lisättiin tehostamalla palautteen keräämistä tapahtumien ja kirjaston palvelujen osalta. Asiakkailta kerättiin toiveita kirjastopalveluihin liittyen loppuvuodesta järjestetyn palautekampanjan kautta. Tulokset kootaan ja hyödynnetään vuoden 2026 toiminnassa. Nuoret saivat toivoa ja valita sisältöä tiede- ja taidetapahtumaan, lukupiirin osallistujat valitsivat yhdessä luettavia kirjoja ja teemoja. Varhaiskasvatuksen ja koulun ryhmäkäynneistä alettiin kerätä systemaattisesti palautetta.

Kirjasto keskittyi myös saavutettavien kirjastopalvelujen kehittämiseen. Kirjasto kokosi lukitukirepun lainattavaksi asiakkaille, joilla on lukivaikeuksia sekä järjesti lukitukitunnin, jossa jaettiin vinkkejä lukemisen helpottamiseen sekä esiteltiin reppua. Aikuisille suunnatun matalan kynnyksen lukudiplomia alettiin suunnitella syksyllä 2025. Diplomi julkaistaan 18.3.2026.

2. Toiminta lukujen valossa

Kirjaston kävijämäärät jatkoivat tasaista nousua, ja kirjaston lainaus- ja lainaajamäärät kasvoivat. Iin ja Kuivaniemen kirjastoissa kävi yhteensä 76966 henkilöä (72073/ 2024, **+7%**). Lainoja oli yhteensä 197413. (191655/ 2024, **+3%**). Lainajien määrä nousi **13%** viime vuodesta. Kirjasto järjesti 163 tapahtumaa ja käyttäjäkoulutusta, ja niissä vieraili yhteensä 4 854 henkilöä.

Kirjasto teki lukutaitotyötä kaikki ikäryhmät huomioiden. Neuvolassa jaettiin lukulahjakassi 69:lle vauvaperheelle ja teimme neuvolan odotusaulaan kirjaston esittelypisteen. Aloitimme kaikille avoimet ja ilmaiset vauvojen loruttelutunnit kirjastossa. Järjestimme Iin ja Kuivaniemen kirjastoissa vuoden aikana etä- ja lähisatutuokioita 73 kertaa ja niihin osallistui 3949 lasta. Kirjavinkkauksia ja kirjastonkäytön opetuksia pidettiin Lukupolku-yhteistyösuunnitelman mukaisesti 50, ja niihin osallistui yhteensä 890 lasta ja nuorta. Lukion kanssa tehtävää yhteistyötä kehitettiin suunnittelemalla ja järjestämällä yhdessä lukion ykkösluokkalaisille suunnattu tiede- ja taidetyöpajatapahtuma elokuussa. Yläkoululaisille tarjosimme sarjakuvatyöpajoja. Kirjasto kävi myös pitämässä Haminan ja Kuivaniemen kouluilla pop up -

kirjastoa 4 kertaa. Näihin osallistui yhteensä 812 nuorta. Haminan ja Kuivaniemen koulujen luokat osallistuivat innokkaasti kevään aikana myös Kirjastoralli-kilpailuun. Minikinoja järjestettiin 5 kertaa.

Aikuisille järjestimme lukupiirejä Iin ja Kuivaniemen kirjastoissa yhteensä 14 kertaa. Keväällä 2025 järjestimme kirjaston päivänä keskustelutapahtuman, sekä syksyllä Lukitukitapahtuman. Kirjailijavierailuita järjestettiin yhteensä kuudesti vuoden aikana. Seniorikinoja järjestettiin neljä kertaa, samoin Neulekinoja. Aikuisten kuntouttavan työtoiminnan ryhmälle pidettiin 10 kertaa kirjastokerhoa vaihtuvilla teemoilla.

Kiertävä kirjasto vieraili 40 kertaa Kuivaniemen, Ojakylän, Aseman, Pohjois-Iin, Jakun ja Alarannan kouluilla. Kiertävässä kirjastossa kävi 3500 lasta ja sieltä lainattiin 15192 kirjaa vuoden aikana.

Iin kirjaston tunnuslukuja	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Toimintakulut (toteutuneet)	569 122	588 450	600 597	617 081	591 416	605 015
Kirjastopalvelun hinta/asukas	57,81	59,75	60,59	62,63	55,37	62,55
Lainoja/asukas	14,7	17,1	18,25	19,36	19,62	20,19
Kokonaislainaus	144 778	168 089	180 914	190 777	191 655	197413
Lainaaaja/asukasluku%	34	32,5	34,93	34,66	29,39	47,9
Tapahtumien määrä/osallistujat	84/2105	98/3195	114/2721	119/3887	114/4133	104/3901
Käyttäjäkoulutusten määrä/osallist	65/1195	48/777	88/1200	77/1201	75/1040	59/953

3. Talous ja resurssit

Kirjaston osalta vuoden 2025 budjetti toteutui suunnitellusti. Kirjaston toimintakulut olivat talousarviossa 603 128 euroa ja tilinpäätöksen toteuma 605 015 euroa. Henkilöstökuluihin syntyi lisämenoja pitkien sairauslomien vuoksi. Lisäksi kirjastolla on ollut aiempina vuosina palkkatuella työllistettyjä henkilöitä yhden henkilötyövuoden verran vuodessa, nyt tämän resurssin puuttuessa vaje on tuntunut kirjaston henkilöstöresursseissa. Kirjasto- ja kulttuurijohtajan kulttuuri-puolen palkkakustannus (20%) on kirjautunut väärin kirjaston henkilöstökuluihin (n.20 000e). Tulevaisuuden vihreää kirjastoa rakentamassa -hankkeen (AVI) rahoitus, 19 000 euroa on siirretty vuodelle 2026; hanke toteutetaan kevään -26 aikana.

4. Henkilöstö

lin kirjastoissa työskentelee vakituisesti kahdeksan kirjastoammattilaista. Henkilötyövuosia lin kirjastoissa on yhteensä 7,6. lissä työskennellään kolmessa toimipisteessä, lin ja Kuivaniemen kirjastoissa, sekä kiertävässä kirjastossa

Keskeiset nostot ja saavutukset: Lukutaitotyö keskiössä vuonna 2025

2. Yleisen kulttuurin tapahtumat ja avustukset vuonna 2025

Yleisen kulttuurin toimintakulut olivat 19 771 euroa. Toimintakuluista kustannettiin kulttuurijohtajan 20% palkkakulut, kulttuuriavustuksia iiläisille yhdistyksille 9970 euroa sekä tapahtumia Kulttuuripolku- suunnitelman mukaisesti varhaiskasvatuksen ja koulun ryhmille. Lisäksi tapahtumia järjestettiin mahdollisimman monipuolisesti eri-ikäisille kuntalaisille. Tapahtumien toimintakulut olivat 7000 euroa. Kulttuuriavustukset jakautuivat kolmentoista (13) iiläisen yhdistyksen kesken, ja niiden turvin järjestettiin monenlaisia kulttuuritapahtumia, kuten esimerkiksi Taiteiden iltojen viikon tapahtumat lissä.

